

אחר הלידה ולא נפלים, וכל זה רק לענין חיוב מיתה, וא"כ עובר בגדר נפש אבל כיון שאינו בגדר איש, אז לענין חיוב מיתה אינו בגדר הנפש שכתוב בתורה, וכ"ז לענין חיוב מיתה אבל לא לענין עצם הרציחה].

הרמב"ם:

ג ואם הגענו לדברי הרמב"ם בהל' רוצח ראוי להזכיר הערת רבינו חיים הלוי מבריסק שהביא קושיא ששואלים {הובא קושיא זו באיגרות משה בשם הגרע"א בתוספותיו על המשניות במס' אהלות סוף פ"ז וכן החות יאיר סי' ל"א} דמבואר במס' סנהדרין דף ע"ב במקרה שהאמא בסכנה מחמת העובר, כאשר מוציא ראשו {או הגי' רובו} אין נוגעין בו לפי שאין דוחין נפש מפני נפש, ושואלת הגמ' אמאי רודף הוא, ומתרתת הגמ' דמשמיה קא רדפי לה, ומשמע מזה דלא הוי רודף וא"כ גם כאשר העובר לא הוציא ראשו לא הוי רודף, וא"כ איך כתב הרמב"ם שהעובר הוא רודף, ע"ש ברבנו חיים שהסביר הקושיא בטוב טעם, ואח"כ ת"י באופן נפלא בדרכו העמוקה.

ולעצמנו למדנו דאין הפירוש משמיה קא רדפי ואינו רודף, כי מאי איכפת לי אם הוא משמים אם הוא אשם או לא, אבל במציאות הוא רודף, אלא יש כאן מצוקה כי שניהם רודפים מי אומר שהרף הילוד רודף אחר

האמא אולי האמא רודפת אחר הילד, והרמב"ם משתמש בהלשון 'זהו טבעו של עולם', משא"כ בעובר שאין לו שם נפש בשלימות דוחין העובר בגלל האם, אבל כשיצא לאויר עולם אין דוחין נפש מפני נפש ושוא"ת עדיף, ולכן מדויק לשון המשנה באהלות מפני שחיה קודמין לחייו, דהיינו כשהוא עובר גרידא; והרי דרך הרמב"ם לנקוט הפירוש של הגמרא המתבסס דוקא על הגיון ישר ומובן.

ואח"כ ראינו שכבר ת"י זה האיגרות משה בחושן משפט ח"ב סי' ס"ט סק"ב, והביא סמך מהירושלמי בפי' שמונה שרצים ה"ד, "אין את יודע מי הורג את מי", והסביר דמשמיה רדפי ל"י, הכוונה דמשמים נעשה שא"א שיחיו שניהם ע"ש; וראה זה פלא הגאון רבי משה פיינשטיין זללה"ה שבדרך כלל מעיר דבריו בחוזק וחולק על כל א' שלא נראה לו לנכון, וכאן אע"ג שיש סמך לתירוץ זה מהירושלמי, העיר בהכנעה וכתב: "מה שתי" ^[א"י ח"א 224557] מרן {דורות האחרונים שלפנינו} הגאון ר' חיים הלוי זצ"ל בספר חדושי ר"ח הלוי פ"א מה' רוצח בדבר **נפון מאד**, ואנא זעירא דמן חברייא בימי שבתי בלויבאן, זכיתי לתרץ בדרך אחר שג"כ נכון ע"פ הירושלמי פ' שמונה שרצים ה"ד", עכ"ל; ומכאן רואים גדלותו של רבינו חיים בעיני הבעל איגרות משה.

